

BOSNA I HERCEGOVINA
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA

URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Musala 9, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 47 40, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

hrvatski

Broj: 01 – 400 – 336 /MB/03

IZVJEŠĆE O REVIZIJI
SUDA BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2002. GODINU

Sarajevo, srpanj 2003. godine

KAZALO

1.	MIŠLJENJE REVIZORA	3
2.	NALAZI REVIZIJE I PREPORUKE	4
2.1.	Sustav internih kontrola	4
2.1.1.	Pravila i procedure trošenja	4
2.1.2.	Informacijski sustav	4
2.2.	Planiranje i izvršenje proračuna	5
2.3.	Financijska izvješća i računovodstvo	6
2.3.1.	Tekući izdaci	6
2.3.2.	Kapitalni izdaci	6

1. MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Ured za reviziju finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća (uključujući i odluke rukovodstva) i finansijskog poslovanja **Suda Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Sud) za finansijsku 2002. godinu.

Revizija je izvršena u dva razdoblja: od 02.10. do 05.10.2002. godine prethodna revizija i od 26.05. do 30.05.2002. godine završna revizija, na temelju odredbi Zakona o reviziji finansijskog poslovanja institucija BiH ('Službeni glasnik BiH', br. 17/99).

U ovlasti je Ureda za reviziju, sukladno općeprihvaćenim revizijskim standardima (standardi Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI, objavljenim u 'Službenom glasniku BiH', br. 05/01) izvršiti reviziju finansijskih izvješća s ciljem procjenjivanja jesu li ona predstavljena na fer i istinit način.

Odgovornost za finansijska izvješća snosi rukovodstvo Suda, a odgovornost Ureda za reviziju se svodi na izražavanje mišljenja o tim izvješćima na temelju provedene revizije.

Sukladno Zakonu o reviziji (člana 13., stava 4.), pri izvješćivanju o javnim računima naša je obveza izvijestiti:

- jesu li računi sastavljeni sukladno s važećom zakonskom regulativom;
- predstavljaju li godišnja izvješća točan i istinit prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na kraju godine;
- o ekonomičnosti, učinkovitosti i uspješnosti kojom su organizacije koristile javna sredstva u obnašanju svojih funkcija.

- 1.2. Revizija je bila planirana i izvedena s ciljem postizanja razumnih temelja za procjenu da li finansijska izvješća prikazuju stanje fer i istinito. Stoga je revizija ispitivala uzorke značajnih transakcija i odluka uprave Suda. Revizijom je obuhvaćena primjena zakonskih i drugih propisa, organizacija, te finansijsko-računovodstveno poslovanje Suda. Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razuman temelj za naše mišljenje.

Za finansijsko poslovanje i revidirana finansijska izvješća Suda izražavamo mišljenje sa rezervom, iz sljedećih razloga:

- **Sud je u fazi konstituiranja i nije uspostavljena predviđena organizacijska struktura Suda;**
- **pravila i kriteriji kojima se regulira pravo i visina pojedinih troškova nisu doneseni i usvojeni kao pisane procedure kojima se postiže ekonomičnost i efikasnost u trošenju javnog novca.**

2. NALAZI I PREPORUKE

2.1. Sustav internih kontrola

Revizija je ustanovila da do kraja 2002. godine Sud nije konstituiran u cijelosti. Međutim, imajući u vidu značaj razumijevanja sustava internih kontrola rukovodstva kao skupa postupaka i mjera koje osiguravaju točnost i pravilnost evidentiranja financijskih transakcija, njihovu punu usklađenost sa zakonima i propisima, kao i zaštitu imovine, želimo skrenuti pozornost na sljedeće:

2.1.1. Pravila i procedure trošenja

Revizijom je utvrđeno da Sud, s obzirom da je u fazi konstituiranja, nema usvojena pravila i procedure kojima se reguliraju pojedine kategorije troškova, kao što su troškovi za korištenje službenog vozila, troškovi reprezentacije, prevodilačke usluge, uporaba fiksnih i mobilnih telefona.

Revizija preporuča da Sud donese interna pravila potrošnje kojima se reguliraju kriteriji i procedure trošenja javnog novca, čime se postiže ekonomičnost i efikasnost poslovanja. Pravila potrošnje definiraju kriterije i postupke kojima se stječu prava na ostvarivanje pojedinih troškova i kontrolu nastalih troškova od strane ovlaštenih osoba.

2.1.2. Informacijski sustav

Revizijom je utvrđeno da Sud, u ovoj fazi, još uvijek nije uspostavio informacijski sustav, tako da ne postoje jasna zaduženja po pitanju upravljanja i razvoja informacijskog sustava. Također nije kreiran plan informatičkog razvoja, kao ni standardi za korištenje računala, zaštitu podataka i pravljenje rezervnih kopija.

Sudu se preporuča da izvrši jasna zaduženja po pitanju upravljanja i razvoja informacijskog sustava, te da kreira plan informatičkog razvoja kao temelja daljnje informatizacije, kao i nužne standarde za korištenje informacijskog sustava.

U uredima se koriste računala koja nemaju adekvatne licencirane softvere, tako da se rukovodstvu Suda skreće pozornost na moguće kršenje autorskih prava. Ne posjeduju antivirusnu zaštitu, niti organizirano pravljenje rezervnih kopija, što može utjecati na trajni gubitak bitnih podataka u elektronskoj formi.

Ured za reviziju smatra da bi rukovodstvo u budućem razdoblju trebalo poduzeti aktivnosti koje se odnose na sigurnost informacijskog sustava, također nužno je uspostavljanje sustava pravljenja rezervnih kopija, kako bi se izbjegao rizik od gubitka bitnih podataka za funkcioniranje Suda, te uspostavio efikasan sustav upravljanja elektronskim podacima.

Pošto projektnim planom ISFU-a nije planirano da Sud bude direktno povezan sa trezorom, kompletna dokumentacija se nosi u trezor na knjiženje.

Sudu se preporuča da pojača interne kontrole koje se tiču unosa podataka i financijskog izvješćivanja, kako bi se smanjio rizik od unosa u sustav pogrešnih ili nepostojećih faktura. Također, preporuča se propisivanje procedura koje će regulirati ovo područje.

2.2. Proračun i izvršenje proračuna

Troškovi Suda za 2002. godinu, prema usvojenom Proračunu iznosili su 363.875 KM, a prema korigiranom proračunu (kroz restrukturirani proračun) 527.001 KM. Izvršenje proračuna za isto razdoblje iznosilo je 509.952 KM.

Analizirajući planiranje i izvršenje proračuna utvrdili smo da su navedena sredstva u proračunu odobrena samo za materijalne troškove. Sudu su naknadno odobrena sredstva iz tekuće rezerve u više navrata za određene namjene prema odlukama Vijeća ministara u i to za: korekciju proračuna 151.341 KM, nabavku motornog vozila 11.000 KM i naknade uposlenim za praznike 1.785 KM.

PREGLED IZVRŠENJA PRORAČUNA U 2002. GODINI

Red broj	Vrsta Rashoda	Odobreno proračunom za 2002. godinu	Korigirani proračun za 2002 godinu	Izvršenje proračuna za 2002. godinu	Odstupanje (6-7)	Index (7/6)
1.	2	3	6	7	8	9
I.	Tekući izdaci	363.875	471.010	457.276	13.734	97,08
1.	Plaće uposlenih		372.000	371.610	390	99,90
2.	Naknade troškova zaposlenih		58.010	55.074	2.936	94,94
3.	Izdaci za materijal i usluge	363.875	9.000	5.344	3.656	59,38
3.1.	Putni troškovi		1.000	168	832	16,80
3.2.	Izdaci za energiju		0	0	0	
3.3.	Izdaci za PTT i kom. usluge		1.500	905	595	60,30
3.4.	Nabavka materijala		5.500	3.538	1.962	64,32
3.5.	Izdaci za gorivo		1.000	734	266	73,43
3.6.	Troškovi zakupa		0	0	0	
3.7.	Izdaci za tekuće održavanje		0	0	0	
4.	Izdaci za osiguranje i bankarske usluge		4.000	3.702	298	92,54
5.	Ugovorene usluge		28.000	21.546	6.454	76,95
II.	Tekući grantovi		0	0	0	
III.	Kapitalni izdaci		55.991	52.649	3.342	94,03
IV.	Programi posebne namjene		0	0	0	
V.	UKUPNO (I-IV):	363.875	527.001	509.925	17.076	96,76

Ured za reviziju smatra da Sud procesu planiranja proračuna ubuduće treba da posveti više pozornosti vodeći računa o potrebama Suda prema broju uposlenih, zadacima i ciljevima koje treba da ostvari, a posebno nakon početka funkcioniranja u punom kapacitetu.

2.3. Financijska izvješća i računovodstvo

Revidirali smo finansijsko poslovanje Suda sa posebnim akcentom na tekuće izdatke i kapitalne izdatke, te pribavili dovoljno dokaza za njihovu ocjenu.

2.3.1. Tekući izdaci

Tekući izdaci ostvareni su u iznosu od 457.276 KM što je 90% od ukupnih troškova. Iako uvažavamo stanje Suda u fazi konstituiranja, ipak moramo skrenuti pozornost na određene nepravilnosti koje smo uočili tijekom revizije, a koje mogu imati utjecaja na ekonomičnost i efikasnost trošenja javnog novca. Navedeno se odnosi na sljedeće:

- sa konta naknade za vanjske suradnike izvršena su storno knjiženja na osnovu naloga za unos u ISFU, ali bez dokumenta koji bi objašnjavao razlog ispravki (u okviru testiranog uzorka ova pojava se ponavljala više puta za manje iznose);
- kontrolom blagajne ustanovili smo da su pojedini nalozi ovjereni samo od blagajnika, te da nema ovjere kontrole blagajne. Navedeno se desilo jer ne postoji razdvojenost nadležnosti blagajnika i računovođe (sve radi jedna osoba).
- u pojedinim slučajevima troškovi nisu knjiženi na odgovarajući analitički konto (npr. 20% naknade na plaću radnicima na ispomoći i pripadajućih poreza i doprinosa knjiženi na konto izdaci računovodstvenih i revizijskih usluga).

Ured za reviziju preporuča da se preciziraju pravila potrošnje pojedinih sredstava, utvrde kriteriji nastanka i kontrole troškova i da se sva knjiženja vrše sukladno sa propisanim kontnim planom i računovodstvenim standardima.

2.3.2. Kapitalni izdaci

Kapitalni izdaci ostvareni su u iznosu od 52.649 KM kroz nabavku stalnog sredstva (automobil pasat 1.9 TDI). Utvrdili smo da prilikom nabavke navedenog stalnog sredstva nisu poštovane zakonske procedure koje reguliraju ovo područje, tj. nije raspisivan javni natječaj. Nabavka je izvršena na temelju odabira ponude u nadmetanju po pozivu (tri ponude).

Sud je obavezan da sve nabavke kapitalnih sredstava provodi sukladno sa propisima koji reguliraju ovo područje kako bi se osigurala transparentnost nabavki i osigurao odabir najpovoljnije ponude.

Koristimo ovu prigodu kako bi smo izrazili zahvalnost za ljubaznost koja nam je ukazana od strane svih uposlenih Suda kojima smo se obratili za pomoć i od kojih smo tražili informacije, kao i dokumente potrebne za pravilno vršenje naših obveza.

Reviziju izvršili i izvješće sačinili:

1. Munevera Baftić, viši revizor v.r.
2. Danijel Čolo, pomoćni revizor v.r.
3. Elvedin Grabovica, IT revizor v.r.

Sarajevo, 14.07.2003. godine

M.P.